

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
6 oktobra 1933Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska
ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćajuGod. IV
Broj 40

Sednica načelnništva Saveza slovenskog Sokolstva

U nedelju 1 oktobra održana je u Ljubljani, u prostorijama načelnništva Saveza SKJ u Narodnom domu, sednica načelnništva Saveza slovenskog Sokolstva, kojoj je u ime starešinstva Saveza slovenskog Sokolstva i Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije prisustvovali i zam. starešine SSS i SKJ brat Engelbert Gangl.

Saveza slovenskog Sokolstva biće u Pragu.

Za slet Poljskog sokolskog saveza u Varšavi, koji će ujedno biti slet slovenskog Sokolstva, izradiće načelnništvo SSS zajedničke proste vežbe za članove i za članice, nadalje vežbe za takmičenje vrsta, predlog za izmenično trčanje, a ujedno će odrediti i vodstvo svečanosti.

Učesnici sednice načelnništva Saveza slovenskog Sokolstva
Stoje: Dr. Avgustin Pechlat, Miroslav Ambrožič, Havel, Miroslav Vojinović
Sede: Elza Skalarjeva, Dr. Miroslav Klinger, Marija Provaznikova

Na sednici, koju je otvorio dosadnji poslovodni podnačelnik Saveza slovenskog Sokolstva brat Miroslav Ambrožič, raspravljalo se je i donelo zaključke o raznim značajnim pitanjima Saveza slovenskog Sokolstva. Nakon kratkih izveštaja o dosadnjem izvršenom radu i o prilikama u Savezu slovenskog Sokolstva prešlo se na izbor novog načelnništva Saveza slovenskog Sokolstva, pa je na predlog brata Ambrožiča izabran za načelnika Saveza SS brat dr. Miroslav Klinger, načelnik ČOS. U načelnništvo Saveza SS nadalje izabrani su: za I podnačelnika brat Miroslav Ambrožič, načelnik Saveza SKJ, za II podnačelnika brat Kapelka, načelnik Poljskog sokolskog saveza, a za III podnačelnika brat prof. Nikolaj Manohin, načelnik Ruskog sokolskog saveza. Za tajnika načelnništva SSS izabran je brat dr. Avgustin Pechlat, podnačelnik ČOS, za predsednicu ženskog odbora sestra Marija Provaznikova, načelnica ČOS. Ostala mesta popunila se prema utanačenom ključu s braćom, koji će u Savez SS delegirati pojedini učlanjeni Savezi. Sedište načelnništva

povorka. Da li će se skijaška takmičenja za prvenstvo Saveza SS održati naredne ili tak 1935 god. ovisi od konačne odluke braće Poljaka. Nadalje je bilo za u buduću u načelu zaključeno, da na pokrajinske sletove pojedinih Saveza svaki Savez ima da pošalje samo svoju delegaciju, ali im je ipak slobodno da tim sletovima prema mogućnosti učestvuju i u većem broju. Konačno je bilo zaključeno da se podzmu potrebiti koraci, kako bi se kod Međunarodne gimnastičke federacije postigla ravnopravnost slovenskih jezika s ostalim evropskim jezicima. Pred zaključak sednice brat Gangl je iskreno pozdravio u ime starešinstva SSS i SKJ izbor brata dra Miroslava Klinger za načelnika SSS i ujedno poželio novome načelništvu pun uspeh u njegovom teškom i odgovornom radu za afirmaciju svega slovenskog Sokolstva u kulturnom svetu. Novi načelnik SSS brat dr. Klinger zahvalio se je na to na iskazanom mu poverenju i na pozdravnim rečima obećavši, da će posvetiti sve svoje sile jačanju i širenju Tirševе ideologije i njegovih telesno uzgojnih načela u slovenskom Sokolstvu.

bio grandiozna sokolska manifestacija, najveća do sada u našoj zemlji, koja je u svoj našoj javnosti ostavila najsilniji dojam i neizbrisiv utisak te ujedno dala novog potstrek za daljnji rad i pribavila našem Sokolstvu ne samo novih simpatija već i velik broj njegovih pripadnika. To se naročito vidi i po tome što je narod počeo sve više da se okuplja u sokolske redove, a koji se pojav naročito zapaža u našim selima diljem cele naše zemlje. Dokaz su za to i mnoge nove sokolske jedinice, koje posvuda niču, spontano, iz čistog oduševljenja i ljubavi prema velikoj sokolskoj misli.

Osvrnuvši se zatim potanko na sam tok pojedinih svečanosti i priredaba I pokrajinskog sleta Saveza SKJ u Ljubljani, brat Gangl za taj ogroman moralni uspeh sleta najtoplije se je zahvalio svima, koji su svojim radom doprineli tome uspehu, u prvom redu celokupnom sokolskom članstvu svih kategorija, koje je na sletu u Ljubljani nastupilo u jednom od sada kod nas još nezapamćenom broju. Izričući ujedno najtopliju zahvalnost pojednako i svima koji su vodili slet i upravljali sletskim radovima te svoj braći i sestrama njihovim pomagačima, brat Gangl naročito je izrazio svoju zahvalnost Kraljevskoj vladi, gg. ministrima unutrašnjih dela, fizičkog vaspitanja naroda, saobraćaja, te šuma i ruda kao i Kraljevskoj banskoj upravi i banu Dravske banovine, Ljubljanskoj gradskoj opštini i gradonačelniku te svima ostalim nadležnostima, javnim ustanovama i korporacijama, koji su toliko pripomogli da je ova vелеbna sokolska manifestacija postigla tako grandiozan uspeh.

U ime finansijskog sletskog oteka podneo je zatim svoj izveštaj predsednik tog oteka br. dr. Paulin. Iz veoma iscrpnog izveštaja br. dr. Paulina vidi se, koliki su bili dohotci i izdatci za Ljubljanski slet. Iz tog specifičnog izveštaja mi ovde donosimo samo sumarni pregled:

dohotci:	
gospodarski oteak . . .	Din 729.489'45
priredivački oteak . . .	76.990'75
izložbeni oteak . . .	4.272'—
prehranbeni oteak . . .	58.695'25
stanbeni oteak . . .	29.624'—
financijski oteak . . .	788.308'81
Ukupno	Din 1.687.380'26

izdaci:	
gospodarski oteak . . .	Din 225.392'38
priredivački oteak . . .	18.760'25
prehranbeni oteak . . .	57.936'75
izložbeni oteak . . .	14.794'65
stanbeni oteak . . .	214.574'75
redateljski oteak . . .	1.577'—
zdravstveni oteak . . .	1.408'25
železnički oteak . . .	6.798'—
tajnički oteak . . .	20.544'95
gradbeni oteak . . .	503.881'03
financijski oteak . . .	78.976'50
Ukupno	Din 1.144.644'51

Prema tome čisti prethodak sleta iznosi Din 542.735'75. Ovaj će se prethodak prodajom drva još i povisiti na približno Din 600.000'—.

Iza izveštaja br. dr. Paulina, koji je bio primljen s osobitim zadovoljstvom i odobravanjem, govorio je još i starosta Ljubljanskog Sokola kao predsednik sletskog odbora br. Bogomil Kajželj, koji je na utroške i dohotke pojedinih oteka dao potrebna obeštećenja, a ujedno i toplo se zahvalio svoj braći pročelnicima pojedinih oteka sletskog odbora na njihovom požrtvovnom radu za sve vreme sletskih priprava kao i za vreme samoga sleta.

Iza kako je na predlog predsednika nadzornog odbora podeljena razrešnica svečanostom i sletskom odboru I pokrajinskog sleta Saveza SKJ u Ljubljani, uzio je ponovno reč brat Gangl, koji je uznositim rečima govorio o lepoti sokolske misli, značaju i veličini sokolskog rada za narod i otadžbinu. Pozvavši svu braću i sestre na daljnji rad, rekao je, da je doduše završena jubilara, 70 godina postojanja jugoslovenskog Sokolstva, ali da se tim sokolski rad ne prekida ni na čas, već treba da se pri stupanju u 8 decenij našeg jugoslovenskog Sokolstva taj rad nastavi još većim elanom, oduševljenjem i ljubavlju, jer sokolsko delo ne pozna zastoja, ono je većito kretanje samo napred, k još lepšem i savršenijem.

Izrazivši na koncu najtopliju blagodarnost i svoj ostaloj slovenskoj braći: osobito Čehoslovacima, koji su svojim učestvovanjem u imponantnom broju uveličali slet u Ljubljani, braći Rusima, koji su na sletu nastupili također u dočimnom broju, kao i braći Poljacima, koji su na slet poslali svoju delegaciju, br. Gangl je zaključio ovu likvidacionu

sednicu I pokrajinskog sleta Saveza SKJ u Ljubljani.

Naveče održano je u prostorijama kolodvorske restauracije sokolskog drugarskog veče, kome su prisustvovali i načelnik ČOS br. dr. Klinger, podnačelnik br. dr. Pechlat i br. Havel, koji su bili stigli u Ljubljani za sednicu načelnništva Saveza SKJ.

Saopćenje starešinstva Sokolskih društava u Zagrebu

Pod predsedanjem starešine Sokolske župe Zagreb brata dr. Otona Gavrančiča, održan je dne 27 septembra sastanak starešina, odnosno njihovih opunomoćenih zamenika zagrebačkih Sokolskih društava I, II, III, IV, V i VI.

Na sastanku su doneti jednodušno sledeći zaključci:

1) Zagrebačka sokolska društva postoje kao odvojene jedinice samo s obzirom na tehničke okolnosti i potrebe. Po svome programu rada i u odnosu prema javnosti, sva zagrebačka sokolska društva predstavljaju jedinstveno zagrebačko Sokolstvo. Kao takvo ono će zajednički nastupati prilikom svih javnih priredaba i manifestacija. Odrredeni su stalni datumi, koje Sokolstvo proslavlja kao svoje dane, a u koje će zagrebačko Sokolstvo zajednički i obavezno nastupiti. Prvi takav dan zajedničkog nastupa zagrebačkoga Sokolstva je 1 septembar ove godine. Toga dana zajednički će se proslaviti otvaranje nove sokolane Sokolskog društva Zagreb I priredbom širga značaja. To će ujedno biti prva uvodna priredba za veliki sokolski slet, koji župa Zagreb priređuje u avgusta 1934 god. u proslavu 60-godišnjice osnivanja prvoga sokolskog društva u Zagrebu.

2) Pročitana je izjava preuzv. g. dr. Antuna Bauera, zagrebačkog nadbiskupa, data broju 219 »Hrvatske straže« od 27 pr. m. povodom vesti, koje su »Narodne novine« donele o proslavi osvećenja društvene sokol-

ske zastave u Maloj Subotici, te o osnivanju Sokolske čete u Prišlinu, gde je za starešinu čete izabran župnik Josip Horvat. Odlučeno je da se o izvešnim navodima u ovoj izjavi g. dr. Bauera zauzme stanovište na plenarnoj sednici navedenog odbora Sokolske župe Zagreb, a od Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije pak biće zatraženo da dostojno reagira na ovaj sa sokolske strane ničim neizazvan korak uvaženoga prvaka rimokatoličke crkve u Zagrebu.

Starešinstvo zagrebačkih Sokolskih društava i prisutni predstavnici župske uprave već sada odlučno konstatuju, da se ni Savez SKJ niti Sokolska župa Zagreb nisu ni u kakvoj formi odriicali temeljnih sokolskih načela, koja je Sokolstvu postavio njegov osnivač, dr. Miroslav Tirš.

U Zagrebu, 28 septembra 1933.

Dr. Oto Gavrančič, starešina Sokolske župe Zagreb; Dr. Alfred Pichler, načelnik Sok. župe Zagreb; Srećko Džamonja, tajnik Sok. župe Zagreb; Milan Jurišević, starešina Sok. društva Zagreb I; Dragutin Petrović, I zamenik starešine Sok. društva Zagreb I; Čedo Mileusnić, I zam. starešine Sok. društva Zagreb II; Dr. Ivo Ražem, starešina Sok. društva Zagreb III; Milan Janković, načelnik Sok. društva Zagreb IV; Dr. Srećko Mahulja, starešina Sok. društva Zagreb V; Đuro Logomerac, starešina Sokol. društva Zagreb VI.

»Glavna skupština ruskog Sokolstva«

Primamo:

Povodom izašlog članka u br. 31 »Sokolskog glasnika« od 4 VIII o. g. »Glavna skupština ruskog Sokolstva«, a koji sadrži tom listu pripisane, ne tačne, tendenciozne i nepotpune podatke o skupštini ruskih Sokola u Pragu 16 VII t. g., uprava Saveza ruskog Sokolstva, pozivajući se ne na Zakon o štampi, već na bratske osećaje uredništva i na potrebu »ispravnog puta« u radu Sokolstva, moli bratsko uredništvo da istini za volju i radi ispravnog obaveštenja sokolskog javnog mišljenja izvoli otštampati sledeće podatke o zadnjim skupštinama Saveza ruskog Sokolstva:

1) Odmah posle Tirševa sleta 1932 god. zakazana je bila u Pragu naredna V glavna skupština R. S., koja je bila vrlo dobro posećena. Ova je skupština utvrdila svoj sastav, pošto je priznala 68 punopravnih delegata i dopustila učesće na skupštini 4 članova »Komiteta Savjetnika«. Svega je, dakle, bilo 72 delegata, ne računajući članove ex officio. U svome radu, kako organizacijskom, tako i ideološkom, ova je skupština primila niz predloga, iznetih od strane Pokrajinskog saveza R. S. u Jugoslaviji, a njegov pokrajinski statut primila je kao uzor za sve pokrajinske statute uopšte.

Većina ove skupštine skupila se oko delegata iz Jugoslavije, dok se manjina pridružila delegatima ex officio — članovima tadašnjeg »Savjeta« (Uprave). Na završetku V glavne skupštine kandidacioni odbor izradio je dve liste nove uprave, od kojih je jedna s većinom članova nastanjenih u Pragu, dok je druga s većinom nastanjenom u Beogradu. Ali usled celokupnog načina ponašanja i nezakonitog rada prezidijuma, skupštini nije pošlo za rukom da obavi izbore, te je većina skupštine (oko 50 delegata) napustila sednicu.

Manjina je ostala u sali, iako nije imala kvoruma, iako su njeni pripadnici bili većinom članovi ex officio, t. j. članovi stare uprave. Ista je donela rešenje, da se izbori ne vrše i da do naredne glavne skupštine ostane stara

uprava (Savjet). Vrlo važna okolnost sastojala se je u tome, što u Saveznom statutu R. S., koji je tada bio na snazi, nije uopšte bio predviđen niti je određen način izbora Savezne uprave. U praksi, na osnovu tradicije, izbori su vršeni ili javno — aklamacijom, ili tajno — pomoću izbornih listića. Većina V gl. skupštine, pošto se povukla, održala je posebnu sednicu, te je odlučila da se izbori izvrše pismenim putem — ad referendum, a na osnovu kandidatskih lista, izrađenih od strane dotičnog odbora V skupštine, uz sudelovanje svih prisutnih starešina društava.

Prilikom pismenih izbora, u kojima su učestvovali delegati V gl. skupštine, većinu od 49 glasova dobila je »beogradska lista« s br. Romanom K. Drejlingom na čelu, dok je »praška lista«, u koju je ulazio veći deo praškog Savjeta, dobila samo 1 glas.

Brojenje glasova vršio je u Beogradu u avgustu 1932 god. naročiti odbor sastavljen od delegata raznih krajeva pod predsedništvom br. Đure Paunkovića.

Rezultati izbora objavljeni su bili čitavom Savezu R. S. Pošto je novoizabrana uprava R. S. dobila zatim obaveštenje od nekih ruskih sok. društava, čiji delegati nisu glasali, a također i od bivšeg starešine S. R. S. br. A. S. Gižickoga, da se isti slažu s odlukom većine, ova je uprava u decembru 1932 god. pristupila zvanično vršenju svoje dužnosti.

Medutim praški Savjet je odbio da preda dužnost naročito za to određenom odboru.

S obzirom na izjave nekolicine braće, da referendum nije predviđen u Saveznom statutu kao jedan od načina izbora, i u želji da konačno likvidira trvenja u Savezu R. S., nova uprava otvorila je početkom 1933 god. anketu po pitanju, da li se želi, radi izvršenja ponovnih izbora Savezne uprave, da se sazove vanredna glavna skupština u Ljubljani posle sleta 1933 god.

Pošto se za to iz raznih razloga izjasnilo više od polovice organizacija Saveza R. S., a također u vezi s isto-

Završetak jubilarne godine jugoslovenskog Sokolstva

Likvidacija

I pokrajinskog sleta Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije u Ljubljani

Pored ogromnog moralnog uspeha, veličanstveni ovogodišnji I pokrajinski slet Saveza SKJ, kojim je bio proslavljen 70-godišnji jubilej jugoslovenskog Sokolstva, zaključen je i s lepim materijalnim uspehom

Danom 1 o. m. zaključena je, datumski, jubilara godina jugoslovenskog Sokolstva, kada je ono navršilo 70 godina svoga postojanja, naime, otkada je na našem Jugu bilo osnovano prvo sokolsko društvo »Južnik«, odnosno »Ljubljanski Sokol«.

Ova jubilara godina donela je našem Sokolstvu lepih uspeha, te je ono u svom jačanju i širenju u narodu doživljalo još dublji koren i čvršćeg temelja. Najveći uspeh dakako, koje je postiglo naše Sokolstvo u ovoj godini, je prošli pokrajinski slet u Ljubljani, koji je za naše Sokolstvo i sokolski pokret u našem narodu značio pravi izvor novih snaga, novih pregnuća i novih

potstrek za daljnji sokolski rad. Pored ogromnog moralnog uspeha, ovogodišnji pokrajinski slet u Ljubljani zaključen je i s vrlo lepim materijalnim uspehom.

Dne 30 prošlog meseca naime održana je u Ljubljani u gradskoj većnici poslednja svečana a ujedno i likvidaciona sednica svečanostnog i sletskog odbora I pokrajinskog sleta Saveza SKJ u Ljubljani. Sednici je predsedao predsednik svečanostnog odbora brat Gangl, I zam. starešine Saveza, koji je u svom uvodnom govoru, pozdravivši najpre sve prisutne, naročito naglasio veličanstven uspeh ljubljanskog sleta u svakom pogledu, istakavši, da je slet

Na put se je pošlo u subotu 23. septembra u 1 čas posle podne s četirima retnim autom, u kojem se je smetilo 8 naraštajki, 12 članica i 12 članova, dakle, ukupno 32 osobe. Za nepuna 4 časa prevalili smo ovaj put i stigli u Glamoč, gde su nam braća iz Glamoča pohrlila u susret. Nakon uzajamnih bratskih pozdrava nastavismo put, da

